

Friddom

Nr. 15.

LANDSUTGAVE

1. årg.

Vilje.

Sandt er det sagt,
at Vilje er Magt,
saasandt den er sund og sterk.
Vil som en Mand,
saa er Du en Mand
og magter et Manddoms-Verk.

Vil som en Træl,
saa er du en Træl,
der er ingen anden Raad.
Vil som en Hund,
saa er du en Hund
og passer til Hunde-Daad.

Vil du dit Flag,
saa heis det idag,
og dermed er Flaget dit.
Vil du dit Land
og vil det som Mand,
saa har du det frelst og frit.

Per Sivle.

UNIVERSITETET OG STUDENTENE.

På alle hold innen det økonomiske og kulturelle liv strekker NS sine fangarmer. Ingen hadde ventet at Universitetet, landets øverste læreranstalt, skulle stå uberørt av den såkalte nyordning.

Det første avgjørende skritt mot kneblingen av den frie ånd på Universitetet ble foretatt idet Rektor Seip ble fengslet under den sivile undtagelsestilstand i høst. Da ble studenter og Universitetets lærere truet med standrett hvis de gikk til noen som helst aksjon. På den måten fortsatte Universitetets livet inntil NS fant tiden moden til neste innгриpen. Dette skjedde onsdag den 12. nov. På et møte i Universitets Aula sammenkalt av Schancke ble studentenes særutvalg avsatt og medlemmer av NS dannet det nye. Ved å avsette studentenes egne valgte representanter, ble den siste rest av frihet ved Oslo Universitet skrinlagt.

De viktigste meddelsene kom ikke i Schanckes tale, men dannet kjernen i talene til et par av de nyutnevnte medlemmer av særutvalget. Da lederen for NS-studenter-

fylking Holm tok til orde med de venlige fraser om den nye tid og kampen mot bolsjevismen, fandt studentene det under sin verdighet å være tilstede og forlot salen.

I disse taler kom det frem noen av de forandringer som skulle gjennomføres. Studentene skulle innordnes i en ny studenterorganisasjon med tvungent medlemskap. Gymnastikk skulle bli obligatorisk fag ved Universitetet. Len som før ble ydet ubemidlet skulle heretter i første rekke fordeles til studenter som hadde tjenestegjort i Regiment Nordland eller Den Norske Legion, dernest gamle partimedlemmer og i tredje rekke de såkalte loyale studenter.

Disse ting bryter med det bærende frihetsprinsipp ved Universitetet. NS forsøker heller ikke lenger å skjule at hensikten er å omdanne Universitetet fra ånds- og ytringsfrihetens arnested til en åndelig konsentrasjonsleir. Det er ikke lenger snakk om rent formelle ting. Tydeligere kan man ikke forlange at det sies fra.

Studentene står overfor et alvorlig valg. Men vi tror at den front som binder alle samfundslag i Norge sammen ikke skal svekkes. Skrittet synes ved første øyeblikk vanskelig å ta, men veien skulle være klar.

Dagens Sitat

- Det tyske folk er ikke lenger blindt av illusjoner som på Reformasjonens tid. Det forstår nå at ikke bare jødedommen, men også kristendommen er fremmed for dets ånd. -

"Der Blitz" 12. jan. 1936.

- Den feltgrå soldat som kaster sin siste håndgranat, den døende S.A.-mann hvis siste ord er et rop til Føreren, er for oss en åpenbaring av det guddommelige, meget mer enn den korsfestede Jøde er det. -

"Coburger Beobachter" 13. mai 1935.

Enhver krig krever sine ofre. I vår kamp som kjempes uten kanoner og maskingevær er de fleste falt som offer for lumskt angiveri. Hjelp ikke angiverne i deres nederdrøktige virksomhet. Stopp alt snakk. Send avisa videre til en som er sikker!

Utenlands = nytt.

Fra 1. nov. er de tyske avisannonser skåret ned til et minimum for å spare plass og arbeidskraft. Teater- og kincannonser får samme størrelse som ekteskapsannonse. Dødsannonse er skåret ned til det halve og bare 25 blir tatt inn pr. nr. De største Berlinaviser er

krympet sammen til 6 sider og man har også måttet kutte ned på opplagenes størrelse.

I Tyskland er det nå forbudt å kjøpe jernbanebillett til private fornøylesreiser. Tredjeklassevognene blir bygd om for å brukes til godstransport.

Skjerpet klesrasjonering i Italia er innført fra 1. nov. Befolkningen oppfordres til å levere inn sine gamle klær når de skal ha nye.

Det er innført dødsstraff for polske jøder som viser seg utenfor de jødiske bydeler. Også de som huser slike flyktninger, blir dømt til døden.

Alle radioapparater i Hellas er beslaglagt.

261 tyske skoler er opprettet i Kroatia.

ANGIVERE.

Vi ber leserne være oppmerksom på følgende personer som driver den sjofle trafikk å sende nordmenn i fengsel for blodige judaspenger:

Fru Astrid Døvle Dollis, Harbitzgt. 12, Oslo. Hun er gift med tannlege Leif Dollis som ikke skjønner hvilken trafikk hans kone driver.

Kontrollør Olav Dahlen, Oslo Helseråd, gir ved personlige samtaler inntrykk av å være god nordmann. Dette er desverre ikke tilfelle. Han ansees temmelig sikkert som angiver, idet en rekke arrestasjoner kan føres tilbake til ham.

Asbjørn Lund, Rasjoneringskontoret på Hayers Minde, Oslo. Han var tidligere ivrig medlem av Arbeidsløses Forening. Nå driver han angiveri i stor stil.

Videre skal man passe seg for fullmektig Bjercke, Kemnerkontoret som operer sammen med lønnsrådmann "Bombe" Pettersen, begge Oslo.

Det advares mot Martinsen ved Leiegårdskontoret i Oslo. Likeså bør man passe seg for Reinskou ved samme kontor.

Redaktør Thorstein Lange, Gjøvik, er også angiver, men sørger for å holde seg i bakgrunnen, så ingen skal få mistanke.

FRI FAGBEVEGELSE

(Fri Fagbevegelse nr. 40, 41.)

Landsorganisasjonen er nå offisielt blitt et ledd i den nazistiske bevegelse. Det er nemlig opprettet en samarbeidskomite mellom L.O. og NS. Denne komite skal tilrettelegge den politiske virksomhet som skal drives i L.O., samt finansiering av NS.

Med dette er enhver tvil borte hos de som ennå trodde at det var mulig å redde noe av fagorganisasjonens opprinnelige arbeidsoppgaver.

Arbeiderne føler seg forvisset om at deres tillitsmenn ikke vil svikte. Og tillitsmennene må på sin side ikke glemme sine arbeidskamerater som satte dem i betrodde stillinger. De tillitsmenn som melder seg inn i NS eller kryper for de nye makthavere på annen måte, er for all tid utstøtt av ærlige arbeideres rekke.

Nazilederne i Landsorganisasjonen kommer til å legge stor vekt på presse- og propagandavirksomheten. Det er meningen å sette igang et systematisk arbeide med spredning av naziløgnen blandt de fagorganiserte arbeidere. Dette spørsmål ble drøftet i en konferanse fredag den 7. nov. i Sekretariatsalen. Tilstede var en rekke av nazipampene innen L.O. og de kommisariske formenn.

Presseseleder Traaholt holdt et foredrag om presse- og propaganda-virksomhet.

Han understreket at de fagorganiserte arbeidere måtte vinnes for "den nye ordning". Det var ikke bare spørsmål om å skape en ny ideologisk innstilling hos det store flertall, men å forberede det på at organisasjonsformen skal i støpeskjeen. Målet er å skape et Norges Arbeidssamband. Her skal både arbeidere og arbeidsgivere samles. Norges Arbeidssamband skal stå i et intimt samarbeide med NS og myndighetene.

For å forberede arbeiderne på denne utvikling, og preparere jordbunnen til Norsk Arbeidssamband, skal det settes igang et fellesskrift for arbeidere og arbeidsgivere. Det vil komme gratis til alle tillitsmenn. Også alle fagblad blir onlagt.

Sekretariatet er opphevet, da det er for uhensiktsmessig å ha en styreform som gir flere personer rett til å votere i sakene. Nå skal det bare holdes møter av kommisarierne i forbundene. Disse møter får ingen besluttende myndighet.

Arbeidskontorene fikk for en tid siden beskjed om å sende arbeidsledige til Glomsfjord, Sauda og endel andre steder hvor tyskerne har satt igang arbeide (rustningsindustri). Det var ikke tillatt å anvise annet arbeide.

Det har ikke hjulpet, og i arbeidslag omkring i landet blir det uttrukket folk som skal sendes til disse steder.

For en tid siden skrev den nye utnevnte fylkesmann i Opland Frøisland, ut 134 mann i Lillehammers omegn, vesentlig Fåberg. I skrivet som hver enkelt fikk, stod det at det er gjort etter ordre fra Wehrmacht og at "de blir å sende til øya Hovden ved Mandal hvor arbeide vil bli anvist".

Den første kommisær i Transportforbundet, T. Rokling, var innsatt etter innstilling fra bussdirektør Schøyen. Han er nå fjernet og Schøyen har innsatt sin mest betrodde mann, russeren Alexander Bervik. Som kjent var det Bervik som hadde den utøvende kraft ved tilretteleggelsen av tyskernes transporter i april dagene ifjor. En kan gå ut fra at både direktør Schøyen og Bervik vil høste rike frukter av sin innsats ifjor - så lenge herligheten varer.

I Nord-Norge venter en enda på en kommisær etter Gunnar Bråthen som fremdeles sitter arrestert. Det forlyder at en ing. Bernhard Ecksten, Moss, skal innsettes i stillingen.

Postbud Rognaldsen, som ble innsatt som kommisærisk formann i Samorganisasjonen i Bergen er avsatt. Et slikt papir ble for dårlig - selv for nazistene.

Kommisær Birger Aamodt ble tirsdag kveld den 4. nov. observert da han underholdt en frelsesoldat med utlegninger over temaet: "Overmenneske". Selv så Aamodt lite ut som et overmenneske. Han opptrådte

i sin vanlige tilstand: snyten full. de har oppnådd jernbaneforbindelse med det øvrige Russland.

Nye arrestasjoner. I Aker og Bærum arresterte statspolitiet i Bæredagshelgen 12-14 medlemmer av A.U.F. og arbeiderpartiet. Blandt de arresterte er Arbeiderbladets reklamesjef, Jonas Brunvoll, hans hustru, publistinnen Kirsten Brunvoll og deres sønn, sangeren Jonas Brunvoll jr. Videre er formannen i Nordstrand Arbeiderungdomslag Torleif Mathisen og en rekke A.U.F.-folk fra Stabekk og Lilleaker arrestert.

Formannen i Oslo Krets av Arbeidernes Ungdomsfylking, Johs. Madsen er arrestert.

I Bergen er journalist Olav Brunvand i Bergen Arb.blad arrestert.

Militær oversikt.

De siste 2 uker har vært de svarteste for Hitler siden han begynte krigen for over 2 år siden.

På østfronten er fremgangen ubetydlig. I vest er slaget om Atlanterhavet definitivt tapt i og med U.S.A.'s beslutning om konvoiering helt frem til England og bevegning av handelsskipene. I syd kommer det foruroligende meldinger om en truede britisk offensiv i Libya, og Italia's stilling er fortvilet. Lengst i øst begynner Japan å tvile på Tysklands sjanse, og er for svekket til selv å foreta seg noe.

Om de enkelte operasjoner på østfronten meddeles at tyskerne igjen er gått til storoffensiv i retning av Moskva og Kostow. Dette er det 8. de. storangrep på Moskva, men det blir sannsynligvis like mislykket som de øvrige 7. De siste 3 - 4 uker har det vært kjempet hårdnakket om de samme stedene, Kalinin, Mozaik, Orel og Tula. Ved Tula kjempes det nå ikke lenger i byens forsteder. Etter 15 mislykkede angrep mot byen, er tyskerne trent tilbake til et punkt ca. 30 km vest for byen. Det er sterk kulde på dette dette frontavsnitt, +15° i gjennomsnitt. Tyskernes tap er fremdeles store og beregnes nå til 5000 mann pr. dag. SS divisjon Viking hvor regiment Nordland er med, har mistet 2000 mann.

I Leningradavsnittet har det vært russiske angrep, og russerne har nå erobret så meget terreng at

Den 16. nov. gjorde tyskerne et landstigningsforsøk på Murmansk-kysten. Forsøket mislyktes og 20 tyske skib ble senket.

Lengst i syd har tyskerne nådd Kertsjstredet, men russerne har meget sterkt befestede stillinger på den andre siden av streket og her er det også et særdeles sterkt luftforsvar. General Wavel uttaler at England er forberedt på et tysk angrep mot Kaukasus denne vei for å nå oljen de trenger så sårt og tar sine forholdsregler.

Engelskmennene har satt igang en stor og heldig offensiv i Libya. Angrepet føres frem i trekanten Sol-lum, Elgobi og Tobruk. Tyskerne er gått i en felle og er fanget inn i et nett av britiske tanks. Angrepet tok for alvor til onsdag 18. nov. og samme dag ble 26 tyske tanks ødelagt, torsdag var tallet 34. De tyske tanktap er 3 ganger så store som de britiske, og søndag 22. nov. regnet man med at halvparten av de tyske tanks i Libya var ødelagt. De nye amerikanske tanks som også er med, har en stor andel i dette glimrende resultat.

Det britiske flyvåpen er helt overlegent. På en tysk flyplass ble 250 soldater overmannet og 19 fly falt uskadd i briternes hender.

ATTER EN GANG.

Vi har ved flere høve offentliggjort tall og opplysninger som klart har vist hvordan tyskerne systematisk plyndrer oss for matvarer. Denne gang bringer vi et utdrag av den offentlige handelsstatistikk i Sverige. (Göteborg Handels- och Sjøfartstidning den 17. okt.).

Transitt fra Norge til Tyskland gjennom Sverige: (1 ste. halvår 1941)

Kaffe	1277	tonn,
egg	133	-
smør	5819	-
kjøtt	6382	-
melk	5809	-
ost	1160	-
fløte	40	-

Siden sist

En tysk militærrett har påny felt en dødsdom over norske patrioter. Navnene er: Lea, Johansen, Winter, politibetjent Eriksen (Ålesund), o.r.sakf. Thorsvik (Ålesund). Det skal være søkt om benådning for de to fra Ålesund fra innflydelsesrikt hold, men de erklærer at de nekter å motta benådning hvis ikke alle de dødsdømte blir benådet.

Forleden forlangte endel medlemmer av hirden i Harstad utlevert et parti tobak som Norsk Spitsbergen Kulkompanie hadde liggende på tollopplaget. Partiet var beregnet på arbeidere og funksjonærer på Svalbard. Dette ble nektet dem, idet det ble opplyst at Forsyningsnemnda hadde truffet bestemmelse om at tobaksvarene skulle deles ut til handlende i Nord-Norge.

Politimesteren og en underordnet ble tilkalt, men heller ikke dette hjalp. I politiets påsyn brøt så hirden seg inn på lageret og stjal to kasser tobakk.

Biskop Berggrav har sendt ut en ny bok "Mannen Jesus". Boken er en liten studie som biskopen sendte ut for 20 år siden. Det er ikke foretatt noen forandringer i årets utgave.

Reichskommissars Pressabteilung har forbudt avisene å annelde og ta inn annonser for boken. Likeledes er det nedlagt forbud mot å stille den ut i vinduene. Likevel er bokens opplag allerede over 10000.

Minister Riisnæs har nettopp hatt et nervesammenbrudd på sitt kontor. Han fikk et voldsomt raserianfall som endte med at han ble stående og skrike "Tyskland vinner, Tyskland vinner", idet han trampet i gulvet.

Den samme herre må følges på toalettet av byråsjef Breien, som må vente utenfor. I Justisdepartementet ligger de "ytre rom" ute i den gamle haven.

Under et flyangrep i Ålesund forleden kom det løpende to "damer" fra en tysk båt ved kaien. De søkte i hui og hast inn i nærmeste beskyt-

telsesrum. I farten hadde de glemt endel av sine klær ombord i den tyske båten. Da det var +4° i beskyttelsesrummet og de måtte være der en time, ble det nok så kjølig for dem. De to "damerne" var Karoline Watts og Anna Hansen (søster av stedets kretsfører og økonomileder, Herlof Hansen).

Elisabeth Weiss kvittet seg med nazi-Rulle Kasmussen som impressario. Siden har hun blitt nektet å opptre hvis hun ikke tar ham til nåde igjen.

Statistisk Centralbyrå må fra september forelegge alle sine publikasjoner for rikskommissariatet før de sendes ut. Hittil er ikke en publikasjon kommet ut i godkjent stand.

Minister Riisnæs var i Flekkefjord forleden. Samtlige stats- og kommunefunksjonærer var anmodet om å møte, men ingen av disse var tilstede.

Vestfold Presses berymkede redaktør, Ingemann Vødegaard, gjorde seg sterkt bemerket under kammeratfesten etter det store presse-møte i Oslo for en tid siden. Han var overstadig beruset allerede ved festens begynnelse. Tilslutt ble han båret ut under applaus.

I disse dager går det ut melding til alle biliere som hittil er blitt tildelt bensin; hvis de ikke straks søker om tillatelse til å installere gassgenerator, vil de bli helt nektet bensin. For november er bensinkvoten bebudet satt ned til 20% av den tidligere kvote.

Det norske selskap eier den store sentrumsgården "Atheneum". For en måneds tid siden ble plutselig alle aksjene transportert over på Quisling personlig. Gårdens bestyrer, o.r.sakfører Schwabe-Hansen fikk beskjed at han var avløst av en ny bestyrer, o.r.sakfører Schjerve. På Schwabe-Hansens spørsmål om transaksjonene kunne dokumenteres, ble det bare opplyst at overføringen var foretatt av en tysker ved navn Esser. Schwabe-Hansen godtok ikke forklaringen og forlangte legitimasjon. For dette ble han arrestert og sitter nå på Grini.

Som kjent har Deutsche Wehrmacht gjennom norske strømmenn kjøpt opp en mengde poteter over Hedemark. I alt er det kjøpt 40.000 tonn. Potetene er fra jernbanevognene lempet direkte ombord i tyske båter i Oslo og er videresendt ut av landet.

Totalproduksjonen av poteter i hele Hedemark i år er av fagfolk satt til 124.000 tonn. Budgettet er føre rekvisisjonen slik: 50.000 tonn til dyreføde, 20.000 tonn til frøpoteter, 20.000 til distriktets matforsyning, mens 15.000 er kjøpt opp av potetsmellemfabrikkene. Det blir da tilbake 19.000 tonn, men når man tar i betraktning de 40.000 tonn som er kjøpt og levert Wehrmacht, kommer man i et underskudd på behovet på 21.000 tonn.

Til fylkesforsyningen er der nå kommet rekvisisjon på 82.000 tonn poteter som er utlignet på de forskjellige bygder.

I og med den nye rekviseringen som vil bli tvangsinnbrøvet, er det opplagt at det vil bli potetmangel i et av Norges rikeste potetdistrikt.

Nazistene lider av en konstant mangel på humor. Nylig ble endel av årets julekort inndratt på grunn av bildene som virket demonstrative. Det var nissersom niholdt på sine kjempestore, røde toppluer, fulldåkkede bær, men ingen mat. Under sto det: God norsk jul.

NS misbruker Nasjonalhjelpen på det skammeligste. I Narvik tok NS et av svenskehusene til kontor og hvervelokale for legionen. I samme by fikk ordføreren stanset Nasjonalhjelpens folkekjøkken i måned inntil statsråd Meidali grep inn. I Bodø ble de 107 svenskehus delt ut til folk som ikke var krigsherjede, men som var medlem av NS - f. eks. den nye fylkesmann, fylkeskassereren, skatteinspektøren og andre medlemmer. Dette er et grovt brudd på forutsetningene for gaven.

Boykotten av Nationalteateret vekker stor forbitelse blandt nazistene som nå beskylder skuespillerne ved teateret for å ha satt boykotten i scene. Det er konstatert at NS-folk driver en pågående, men plump spionasje blandt skuespillerne for å komme de "skyldige" tillivs.

Denne virksomhet vil neppe føre til noen økning i publikumsbesøket som fortsatt er meget slutt.

For en tid siden ble det arrestert 15 studenter på Høyskolen i Trondheim. En av dem slapp unna. I stedet er hans foreldre, major Røsholt og frue arrestert.

V E T D I E

- at flyverne Vidar og Skappel er blitt dømt til henholdsvis 12 og 6 års tukthus.

- at tyskerne har kastet leieboerne ut av det store hybelbygg i St. Olavsgt. og Cort Adlersgt. 12 og flyttet inn selv.

- at riksmeglingsmann Clausen har søkt avskjed og reist hjem til Trondheim.

- at N.S.P.'s tunnelarbeide i Nordland er innstillet på grunn av mangel på bensin, smøreolje og dynamitt.

- at politiet i Oslo skal foreta husundersøkelse hos 750 personer i Oslo etter bortgjente ryggsekker.

- at fiskefartøyene på Vestlandet har fått forbud mot å være ute i sjøen i tiden mellom 1 time etter solnedgang og 1 time før soloppgang.

- at overlege Johnsen ved Bodø sykehus øyenvdeling ble arrestert for en måneds tid siden og ført til Kallergt. 18, hvor han fremdeles sitter.

- at sønn til rettspresiden Hansson, er arrestert.

- at medlemstallet i Statstjenestemannsforbundet er gått ned med 50 %, ifølge en uttalelse av den fungerende formann, avdelingssjef Bjørkdal.

- at Berlins bylag som slo det norske "fotballandslag" var satt sammen av juniorspillere.

RETTTELSE: Carl Otto Løvenskjold er ikke som vi meddelte for nr. arrestert.